

10—24/10/1962.

HK: 11/69
ml. ut

10

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
0010. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1962. június hó 11-én.

Tárgy: Az 1/1962. (VI. 3.) BM számú rendelet végrehajtása

Az 1/1962. (VI. 3.) BM számú rendelet módosította a személyi igazolványról, lakás be- és kijelentkezésről, valamint az ágybérlettartásról szóló egyes szabályokat.

A fentiek végrehajtására a következőket rendelem el:

I.

Személyi igazolvány

1. 16 éven alul házasságot kötött állampolgárok személyi igazolvánnyal történő ellátása

A 16 éven alul házasságot kötött személyeket 1962. június 3-tól kezdődően el kell látni személyi igazolvánnyal. Házassági adataikat a jövőben nem kell bejegyezni a szülő (törvényes képviselő) személyi igazolványába. Ennek megfelelően a 952—55/1954. ORFK vezetői utasítás III. fejezetének 6. pontja hatályát veszti, egyéb vonatkozásban az általában érvényben levő szabályok szerint kell eljárni.

A megyei igazgatásrendészeti osztályvezetők gondoskodjanak arról, hogy az anyakönyvvezetők tájékoztassák a 16 éven alul házasságot kötő állampolgárokat a személyi igazolvány kiváltásával járó kötelezettségekről.

2. Átmenetileg külföldre távozók személyi igazolvány bevonásának megszüntetése

Az útlevelemmel átmenetileg külföldre távozók személyi igazolványát 1962. június 3-tól kezdődően nem kell beszolgáltatni az illetékes rendőrhatalomhoz. Ennek megfelelően a 17/1955., és a 32/1955. számú miniszteri-, valamint a 910—196/1955. számú ORFK vezetői helyettesi utasítás hatályát veszti.

Azokat a személyi igazolványokat, melyek jelenleg ilyen jogcímen vannak tárolva a rendőrkapitányságoknál, tulajdonosaiknak az országba történő visszaérkezéskor kell kiadni. Amennyiben a rendőrkapitányságnál tárolt igazolvány tulajdonosa egy éven belül nem

veszi át, tájékozódás végett helyszíni ellenőrzést kell tartani. Az egy éven túl jogszerűen külföldön tartózkodók igazolványát a hazaérkezésig tovább kell tárolni. Azoknak az igazolványát, akiknek hazatérése már nem várható, végleg bevontként kell kezelni. Az utóbbi személyek bejelentőlapjára rá kell vezetni az „engedély nélkül külföldön maradt, személyi igazolványa végleg bevonva” szöveget, továbbá értesíteni kell a helyi pol. nyomozó szerveket és a Központi Lakcímhivatalt a nyilvántartásba történő bevezetés végett.

A végleges szándékkal külföldre távozók (kivándorlók) esetében a korábban érvényben levő szabályok szerint kell eljárni.

3. A tényleges, továbbsszolgáló vagy tartalékos katonai szolgálatra bevonulók személyi igazolvány bevonásának módosítása

A tényleges, továbbsszolgáló, vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesítők személyi igazolványait 1962. június 3-tól kezdődően a rendőrkapitánysághoz beszolgáltatni nem kell. Az igazolványt az illetékes katonai parancsnokságok vonják be és tárolják a katonai szolgálat ideje alatt.

A parancsnokságok a tényleges és tartalékos szolgálatot teljesítőknek indokolt esetben (lakásváltozás, házasságkötés, gyermekek számában beállott változás, stb.) átmenetileg kiadják az igazolványt.

A továbbsszolgáló tiszthelyetteseknek — tekintettel arra, hogy katonai személyi igazolvánnyal nincsenek ellátva, továbbá nem legénységi szálláson vannak elhelyezve — a továbbsszolgálat megkezdésekor állandó használatra adják ki az igazolványt.

Azokat a személyi igazolványokat, melyek jelenleg ilyen jogcímen vannak tárolva a rendőrkapitányságoknál, a Néphadsereg szerveinek nem kell átadni. A tényleges és tartalékos szolgálatot teljesítőknek a leszereléskor, a továbbsszolgáló tiszthelyetteseknek — a továbbsszolgálat megfelelő igazolása mellett — a megjelenéskor kell kiadni az igazolványt. Ha a tényleges vagy tartalékos szolgálatot teljesítők — a katonai parancsnokság megfelelő igazolása mellett személyi igazolványukat időközben bármilyen jogcímen igénybe veszik, felhasználás után a katonai parancsnokságnál kell leadni.

Amennyiben a rendőrkapitányságoknál tárolt igazolványt tulajdonosa három éven belül nem veszi át, a szükségnek megfelelően kell intézkedni.

A hivatásos katonai szolgálatra bevonulóknak személyi igazolványaikat — a hivatásos tiszti, tiszthelyettesi személyi igazolvány kézhezvétele után — továbbra is az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányságnál, vagy kijelölt községi rendőrőrsön kell beszolgáltatni.

4. Elzárás alá vont állampolgárok személyi igazolványának bevonása

A 36/1959., a 14/1960. és a 10/1962. számú tvr. alapján elzárás alá vont állampolgárok személyi igazolványát az elrendelő határozatot végrehajtó szerv vonja be és megküldi

- a Budapesten elzárás alá vont és Budapesten állandó vagy ideiglenes lakással rendelkező személyek esetében a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságnak;
- a Budapesten elzárás alá vont, de Budapesten lakással nem rendelkező személyek esetén az V. kerületi rendőrkapitányságnak;

- a vidéken elzárás alá vont személyek esetében — függetlenül attól, hogy lakóhelyük hol van — az elzárás helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak.

A személyi igazolványt a rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya tárolja, mely során a börtönbüntetésüket töltő személyek igazolványának kezelésére vonatkozó szabályok szerint kell eljárni.

Az elzárás alá vont személyek a szabadulást követő 24 órán belül kötelesek jelentkezni az illetékes rendőrkapitányságon igazolványuk átvétele végett. Az igazolványok kiadása során a korábban érvényben levő szabályok szerint kell eljárni.

A rendelet személyi igazolványra vonatkozó egyéb rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

II.

Lakás be- és kijelentkezés különleges esetei

A munkásszállásokba, építkező felvonulási lakóépületekbe, mozgó lakókocsikra, hajókon levő szállásokba, valamint a vikendtelepeken megszálló személyek lakás be- és kijelentkezése során a 4/1959. számú Igazgatásrendészeti Tájékoztatóban meghatározott szabályok szerint kell eljárni.

III.

A 14—16 éves állampolgárok nyilvántartása

1. A 14—16 éves állampolgárok be- és kijelentési kötelezettsége

A szülői (törvényes képviselői, továbbiakban: szülői) háztól 60 napot meghaladó ideig távol kerülő 14—16 éves állampolgároknak távozását és érkezését ki-, illetőleg be kell jelenteni.

A ki- és bejelentést annak az évnek a január 1. napjától kell elvégezni, mely évben az állampolgár a 14. életévét betölti.

Nem vonatkozik a rendelkezés azokra a 14 éven felüliekre, akik a 16 éves kor betöltése előtt el vannak látva személyi igazolvánnyal.

A ki- és bejelentést az illetékes lakónyilvántartókönyv vezetőnél kell elvégezni a rendszeresített

- „I. Értesítőlap a 14—16 éves állampolgárok érkezéséről”
(piros nyomású),
- „II. Értesítőlap a 14—16 éves állampolgárok eltávozásáról”
(zöld nyomású)

című nyomtatványon.

2. A ki- és bejelentés végrehajtása

A fentiek értelmében a lakónyilvántartókönyv vezetőknek azokról a személyekről, akik a folyó naptári évben a 14. életévüket betöltik és

- a) január 2. napján 60 napot meghaladó ideig szüleikkel nem laknak egy lakásban, a gyermek tartózkodási helye szerinti lakónyilvántartókönyv vezetőnek ki kell állítani az értesítőlap mindkét példányát,

- b) a szülői háztól 60 napot meghaladó időre eltávoznak, a szülő lakóhelye szerinti lakónyilvántartókönyv vezetőnek ki kell állítani a II. zöld nyomású értesítőlapot,
- c) a szülői háztól 60 napot meghaladó időre érkeznek, az új lakóhely szerinti lakónyilvántartókönyv vezetőnek ki kell állítani az I. piros nyomású értesítőlapot

és a kitöltést követő 24 órán belül el kell juttatni a területileg illetékes rendőrkapitánysághoz, vagy rendőrőrshez.

Azokban a helységekben, ahol a lakás be- és kijelentkezést a tanácsok végzik és több lakónyilvántartókönyv vezető van rendszeresítve, az értesítőlapokat a tanácsai bejelentőlap kezelők is átvehetik. A rendőrőrsök és tanácsok által átvett értesítőlapokat — az elkezelt be- és kijelentőlapokkal együtt — naponta továbbítani kell a területileg illetékes rendőrkapitánysághoz.

A b), c) pontban foglaltak szerint kell eljárni, ha a 14—16 éves személy visszaérkezik szülei lakásába, vagy újabb lakásba költözik.

3. Az értesítőlap kiállítása

Az értesítőlapot — okiratok (szül. anyakönyvi kivonat, diákigazolvány, stb.) vagy a szállásadó által bementett adatok alapján kell kiállítani. Kitöltését a lakónyilvántartókönyv vezető végzi a személyi adatoknak a lakónyilvántartókönyvbe történő bevezetése során.

Az értesítőlapot tintával kell kitölteni, a kijelölt adatokat nyomtatott nagybetűvel kell beírni.

A nyomtatvány szigorú számadású anyagot nem képez.

A nyomtatvánnyal a rendőri szervek látják el a lakónyilvántartókönyv vezetőket. Igényelhető a rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél.

4. Értesítőlapok kezelése

A beérkezett értesítőlapokat szelvényre bontás előtt meg kell vizsgálni, hogy egyértelműen, jól olvashatóan töltötték-e ki. Ha a lapokon olyan hiba vagy hiányosság van, ami miatt nyilvántartásba elhelyezni nem lehet, vagy a statisztikai követelményeknek nem felel meg, a hiányos adatokat tisztázni kell.

A rendben talált lapokat a perforált részen szét kell választani. Az 1. szelvénnel az 5. pont alapján kell eljárni, a 2. statisztikai szelvényt naponta meg kell küldeni — Budapesten a Budapesti Statisztikai Hivatalnak, vidéken a Központi Statisztikai Hivatalnak.

5. Az értesítőlapok nyilvántartásbavétele

A beérkezett értesítőlapokat évfolyam szerint, ezen belül fonetikus abc. sorrendben kell nyilvántartásba venni.

A nyilvántartásbavételnél az alábbiak szerint kell eljárni.
Ha a gyermek

- a) az év január 2. napján nem tartózkodik a szülői házban, a piros nyomású értesítőlapot el kell helyezni a nyilvántartásban, a zöld nyomású értesítőlapot meg kell küldeni a szülő állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányságnak;

- b) évközben a szülői háztól távozik el, a zöld nyomású értesítőlapot el kell helyezni a nyilvántartásban;
- c) évközben szülei nélkül érkezik új lakásba, a piros nyomású értesítőlapot el kell helyezni a nyilvántartásban;
- d) a c) pontban jelzett lakásból eltávozik, a beérkezett zöld nyomású értesítőlap alapján ki kell emelni a piros nyomású lapot a nyilvántartásból és mindkét lapot meg kell semmisíteni,
- e) a szülei lakásába érkezik vissza, a beérkezett piros nyomású értesítőlap alapján ki kell emelni a zöld nyomású értesítőlapot a nyilvántartásból és mindkét lapot meg kell semmisíteni;
- f) a szülői háztól való eltávozás után újabb lakást változtat, a c), d) pont alapján kell eljárni,
- g) személyi igazolványt kap, adatait ellenőrizni kell a 14—16 évesek nyilvántartásában — amennyiben értesítőlapja van — értesítőlapját ki kell emelni a nyilvántartásból és meg kell semmisíteni.

6. A 14—16 évesek nyilvántartásának első felfektetése

Azokról a 14—16 évesekről, akik nem a szülői házban laknak, a jelen fejezet 2/a) pontja alapján ki kell állítani az értesítőlap nyomtatványokat és 1963. január 1-ig meg kell küldeni a rendőrkapitányságoknak.

A rendőrkapitányságok a zöld nyomású értesítőlapot nyilvántartásbavétel végett megküldik a szülő állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányságnak és a piros nyomású értesítőlapot 1963. február 1-ig elhelyezik nyilvántartásukban.

A statisztikai szelvényeket a jelen fejezet 4. pontjában foglaltak szerint kell elkezeln.

IV.

Ágybérletartói engedély megszüntetése

Az 1/1962. (VI. 3.) BM számú rendelet az ágybérlettartás engedélyhez kötését megszüntette. Ennek megfelelően a 9/1957. számú ORFK vezetői utasítás, valamint a 4/1959. és 5/1961. számú Igazgatásrendszeti Tájékoztató ágybérletre és ágybérlettartókra vonatkozó részei hatályukat veszítik. Az ágybérlettartási engedély megszüntetésével kapcsolatban az alábbiak szerint kell eljárni:

1. Az ágybérlettartási engedélyek bevonása

Az ágybérlettartási engedélyek kiadását 1962. június 3-i hatállyal be kell szüntetni. A rendelkezésről a lakosságot a helyileg szokásos módon tájékoztatni kell.

A folyamatban levő ügyeket érdemleges intézkedés nélkül le kell zárni. A kérelmezőt értesíteni kell, hogy az ágybérlettartás a jövőben nincs engedélyhez kötve és az ügyiratot irattárba kell helyezni.

A kérelemhez csatolt kiadványi illetékbélyeget vissza kell szolgáltatni a kérelmezőnek. Egyben tájékoztatni kell arról, hogy az illeték visszaváltását a 19/1961. (XI. 17.) PM számú rendelet 1. §-a

értelmében az Illetékkiszabási és Vállalati Adóhivatalnál (Budapest, V., Engels tér 4.) lehet elintézni.

Az engedélyre már felragasztott — de ki nem adott — illetékbélyeg értékének visszatérítése ügyében a rendőrkapitányságok hivatalból járjanak el.

A jelenleg forgalomban levő ágybérlettartási engedélyeket és ágybérletnyilvántartókönyveket 1962. október 1-ig be kell szolgáltatni a területileg illetékes rendőrkapitánysághoz.

A bevont ágybérlettartási engedélyeket az ágybérletnyilvántartólaphoz kell csatolni. Az engedélyek beszolgáltatása után a nyilvántartást egy iktatószámon irattárba kell helyezni.

Az ágybérletnyilvántartó-könyveket helyileg meg kell semmisíteni. Az ágybérlettartás engedélyhez kötésének megszüntetéséről tájékoztatni kell a lakónyilvántartókönyv vezetőket.

2. Az ágybérlettartási engedély megszüntetéséből eredő közrendvédelmi feladatok

Az ágybérlettartási engedélyek megszüntetése több irányú adminisztrációs nyilvántartási feladattól tehermentesíti az egyes rendőri szerveket, ugyanakkor — főleg a körzeti megbízottak elé — fokozottabb operatív követelményeket állít. A jövőben várható, hogy az ágybérlettartás szempontjából kizáró okok alá tartozott személyek egyre többen foglalkoznak ágybérlettartással, mely lehetőséget ad különböző bűncselekmények elkövetésének leplezésére. Ez elsősorban azokon a helyeken fordulhat elő, ahol jelentős az ágybérletlők száma, vagy bűnügyileg fertőzöttebb a környezet. Ezért ezeket a területeket az eddiginél fokozottabb mértékben figyelemmel kell kísérni, kerülve a lakosság zaklatását.

A fentiek érdekében a következő feladatokat kell végrehajtani:

- a) A rendőrőrsök — elsősorban a körzeti megbízottak — kísérik figyelemmel azokat a lakóterületeket, lakásokat, ahol ágybérletlők tartásával foglalkoznak. Ebből a szempontból fokozottabb mértékben ellenőrizték a bűnügyileg fertőzött területeket.
- b) A lakás be- és kijelentkezést intéző rendőri beosztottak helyi ismereteik alapján kísérik figyelemmel a be- és kijelentkező személyeket. Amennyiben ágybérletlőként jelentkeznek be, vagy olyan helyre jelentkezik be családtagként, ahol azelőtt ágybérletlők tartásával foglalkoztak, erről tegyenek jelentést az illetékes őrsparancsnoknál.
- c) Az őrsparancsnokok és helyetteseik — a helyi sajátosságok figyelembevételével — szabjanak meg konkrét feladatokat a körzeti megbízottaknak és egyéb szolgálatot ellátó beosztottaknak és ezekről rendszeresen számoltassák be őket.
- d) A körzeti megbízottak kísérik figyelemmel, hogy az ágybérletlők nem foglalkoznak-e bűncselekmények elkövetésével.

Ezen belül

- a női ágybérletlők nem folytatnak-e üzletszerű kéjelgést;
- a férfi ágybérletlők nem követnek-e el homoszexuális bűncselekményeket;

- a lakástulajdonosok vagy bérlők az ágybérlettartás leple alatt nem használják-e fel lakásukat titkos találkahelynek, orgazdaságra, üzérkedésre, körözött személyek bűjtására, stb.
- e) A körzeti megbízottak e feladatok ellátása során támaszkodjanak a társadalmi szervek és egyéb személyek támogatására. Ezen belül
 - bízzák meg feladatokkal az önkéntes rendőröket és személyi kapcsolataikat;
 - tájékozódjanak a lakóbizottságoknál, házfelügyelőknél, lakónyilvántartókönyv vezetőknél és csoportos kapcsolataikon keresztül.

Amennyiben a rendőrörsök, körzeti megbízottak ezen a téren bűncselekményre utaló körülményeket tapasztalnak, tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

V.

Átmeneti intézkedések

1. Eligazítások tartása az utasítás végrehajtásáról

A jelen utasításban foglaltakról

- a járási, városi városi-kerületi igazgatásrendészeti alosztályvezetőknek és közrendvédelmi parancsnokoknak 1962. július 1-ig,
- az igazgatásrendészeti és közrendvédelmi alosztályok beosztottainak, valamint az őrsparancsnokoknak 1962. július 10-ig,
- a közrendvédelmi állomálynak 1962. július 20-ig,
- a lakónyilvántartókönyv vezetőknél 1962. július 30-ig

eligazítást kell tartani.

2. Anyagi ellátás

A 14—16 évesek nyilvántartásához szükséges nyomtatványok legyártásáról első alkalommal az ORFK Igazgatásrendészeti Osztály gondoskodik, a későbbiek során — a szokásos módon — BM Anyagi és Technikai Főosztálytól kell igényelni.

A végrehajtó rendőri szerveket, valamint a lakónyilvántartókönyv vezetőket a jelen fejezet 1. pontjában meghatározott eligazításon kell ellátni a szükséges nyomtatvánnyal.

A lakosság tájékoztatásáról a helyileg szokásos módon kell gondoskodni.

A jelen utasítás végrehajtásáról 1963. március 30-ig jelentést kell felterjeszteni az Országos Rendőrfőkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályához.

Felhívom a Vezető elvtársakat, hogy a jelen utasításban foglaltakat körültekintően szervezzék meg és a végrehajtást ellenőrizzék.

KÖRÖSI GYÖRGY s.k.,

r. ezredes
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,
Kapják: Miniszterhelyettesek,
II. Főosztály Vezetője és helyettesei,
ORFK Vezetőjének Bűnügyi H., osztályvezetői,
Igazgatásrendészeti osztály alosztály vezetői,
Megyei (budapesti) RFK vezetői és rendőri helyettesei
Közrendvédelmi és igazgatásrendészeti osztály vezetői,
Járási, városi (kerületi) kapitányság vezetői,
Közrendvédelmi és igazgatásrendészeti alosztály vezetői.
Készült: 630 példányban.
Tartalmaz: 8 lapot.